

Handläggare
Egnell EvaDatum
2014-01-13
Rev 2014-01-14Diarienummer
UAN-2013-0479

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Länsstyrelsen Uppsala län: Överenskommelse om mottagande av vissa nyanlända och ensamkommande barn

Förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att planera för mottagande av 500 nyanlända flyktingar och ensamkommande barn 2014, varav 50 anvisas till kommunen samt

att om det faktiska mottagandet ökar kraftigt och antalet nyanlända flyktingar överstiger överenskommen nivå är nämnden beredd att ta upp en ny förhandling med Länsstyrelsen i Uppsala län

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län ansvarar för att teckna överenskommelse med länets kommuner om mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande. Arbetsförmedlingen fastställer länstalen, utifrån sin prognos om antalet asylsökande, och Länsstyrelsen föreslår en fördelning mellan kommunerna. Fördelningsnyckeln bygger på folkmängd, arbetsmarknad, bostadsmarknad och demografi. Förslaget som är ställt till Uppsala kommun omfattar 950 flyktingar, inklusive ensamkommande barn utan vårdnadshavare i Sverige, samt behov av 463 anvisningsplatser. Överenskommelsen för 2013 hade ett kommuntal på 350, varav inga anvisningsplatser.

Ärendet

Länsstyrelsen är regeringens företrädare i länet och arbetar för att i samverkan med andra aktörer uppnå de nationella integrationspolitiska målen. Länsstyrelsen har även till uppgift att träffa överenskommelser med kommuner om mottagning av nyanlända flyktingar och ensamkommande barn. Utifrån Migrationsverkets prognos över mottagande av asylsökande

fastställer Arbetsförmedlingen ett länstal som bygger länets arbetsmarknad, folkmängd, bostadsmarknad och demografi. Länsstyrelsen gör sedan en fördelning mellan kommunerna i länet.

Arbetsförmedlingen ansvarar för att ta emot vuxna flyktingar för att genomföra etableringssamtal och samordna etableringsinsatserna. Det huvudsakliga syftet med reformen var att nyanlända flyktingar skulle få kontakt med arbetslivet tidigt i etableringsprocessen. Utifrån varje flyktings förutsättningar och erfarenheter ska Arbetsförmedlingen föreslå en kommunplacering med en lämplig arbetsmarknad. För att Arbetsförmedlingen ska kunna anvisa till en kommun måste det finnas en anvisningsplats, det vill säga en bostad. Från och med 1 januari 2014 har Arbetsförmedlingens bosättningsansvar förtydligats gentemot personer i eget boende. De kan få hjälp Arbetsförmedlingens hjälp med bosättning enbart om det finnas arbetsmarknadsmässiga behov att flytta. Kommunens ansvar för flyktingar i eget boende förstärks därmed.

Kommunen har en viktig och central roll för nyanländas etablering genom sitt ansvar för:

- mottagande och bostadsförsörjning
- praktisk hjälp i samband med bosättning
- undervisning i sfi och annan vuxenutbildning
- samhällsorientering
- skola, förskola, barnomsorg och andra insatser för barn och unga
- insatser inom det sociala området
- övrig kommunal verksamhet och service
- försörjning och andra insatser för de som inte har rätt till etableringsplan på grund av nedsatt prestationsförmåga

Migrationsverket har skrivit upp sina prognoser kraftigt på grund av situationen i framför allt Syrien, men även från andra länder. Det ökade antalet asylsökande innebär att det behövs fler platser i Migrationsverkets anläggningsboende samt fler mottagningsplatser i kommunerna.

Under 2013 har antalet asylsökande successivt ökat och sedan september 2013 beviljas asylsökande från Syrien permanent uppehållstillstånd. På grund av att det inte funnits tillräckligt många anvisningsplatser i kommunerna finns det ett stort antal flyktingar med uppehållstillstånd i Migrationsverkets mottagningssystem som väntar på att bli bosatta i en kommun. Sverige har inte heller klarat att ta emot det beslutade antalet kvotflyktingar, d.v.s. flyktingar som kommer direkt från ett flyktingläger till en kommun, på grund av bristen på bosättningsplatser.

Regeringen har tagit beslut om åtgärder för mottagande och förändrad ersättning till kommunerna. Grundersättningen, som utbetalas till de kommuner som har tecknat en överenskommelse, halveras från tio basbelopp till fem basbelopp. Ersättningar blir prestationsbaserade vilket innebär att kommuner som i förhållande till sin folkmängd tar emot fler nyanlända och kommuner som tar emot på anvisning kommer att få ett höge belopp. Kommunerna har också möjlighet att få ersättning för vissa hyreskostnader för bostäder som stått tomma i väntan på anvisade personer.

För nyanlända som bor på anläggningsboende flyttas etableringsplanens startpunkt fram till dess att de har blivit kommunmottagna. Nyanlända som är föräldralediga på deltid ska kunna få sin etableringsplan förlängd med högst åtta månader. Sanktioner införs då en nyanlända som deltar i etableringsinsatser, utan godtagbart skäl, avvisar lämpligt arbete.

Länsstyrelsen föreslår att Uppsala kommun tar emot 950 flyktingar, inklusive ensamkommande barn utan vårdnadshavare. För 2013 föreslog Länsstyrelsen att Uppsala kommun skulle ta emot 700 flyktingar och 260 anvisningsplatser, men kommunen bedömde en kapacitet på 350 flyktingar och inga anvisningsplatser. Skälet till detta var bristen på bostäder. Kommunen har tagit emot knappt 400 flyktingar med uppehållstillstånd 2013. Då ingår ensamkommande barn och ungdom som kommer inom ramen för kommunens överenskommelse med Migrationsverket men också ensamkommande barn och ungdom som placerats i ett boende i Uppsala kommun av en annan kommun. Ingen nyanländ flyktingfamilj har anvisats till en bostad, däremot har fem familjer fått bistånd till tillfälligt boende.

För att flyktingmottagandet i landet ska fungera bra behövs det fler anvisningsplatser i kommunerna. I och med att Arbetsförmedlingens bosättningsansvar förändrats kommer kommunerna att behöva planera för bostäder till nyanlända flyktingar. Nämnden har därför tagit beslut 2013-12-12 om att ta fram en behovsplan och har också fastställt inriktning och prioriteringar för planen.

Kommunen bedöms ha en kapacitet att ta emot 500 nyanlända flyktingar inklusive ensamkommande barn och ungdom. Behovet av anvisningsplatser är mycket stort men det finns inte förutsättningar att tillgodose ett så stort behov under 2014. Överenskommelse föreslås därför omfatta 50 anvisningsplatser, vilket kan innebära 25 – 30 lägenheter beroende på vilka familjer som tas emot.

Nämnden föreslås godkänna en överenskommelse om att ta emot 500 nyanlända flyktingar 2013, varav 50 anvisningsplatser. Om behovet ökar kraftigt är nämnden beredd att ta upp en ny förhandling med Länsstyrelsen i Uppsala län.

Ekonomiska konsekvenser

Att anordna anvisningsplatser kommer att medföra ökade kostnader för bosättningen, men hur stora beror på vilka lösningar kommunen gör. Kostnaderna för bosättningen ska finansieras inom ramen för den schablonersättningen kommunen får för att ta emot en flykting.

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Carola Helenius-Nilsson
Direktör

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Enheten för samhällsutveckling
Olof Molund
Tel.: 010-22 33 406
olof.molund@lansstyrelsen.se

Meddelande

1(2)

2013-10-03

Diarienummer
851-5349-13

Uppsala kommun
Kommunstyrelsen

Information kring överenskommelser om mottagande av vissa nyanlända och ensamkommande barn

Länstyrelserna har regeringens uppdrag att säkerställa att det finns tillräcklig kapacitet och beredskap för mottagande av nyanlända och ensamkommande barn i landets kommuner. Detta gör länstyrelserna bland annat genom att teckna överenskommelser med kommunerna om mottagande av nyanlända samt ensamkommande barn.

Länstyrelsen i Uppsala län vill med detta brev informera om förutsättningarna för årets kommunförhandlingar.

Ökat behov av kommunplatser inför år 2014

Den verksamhetsprognos som Migrationsverket lämnade till regeringen den 29 juli 2013 förutser att antalet personer som beviljas asyltillstånd, antalet direktinresta anhöriga med uppehållstillstånd samt antalet ensamkommande barn kommer att ligga på ungefär samma höga nivå under nästa år. Den förväntade volymen av det svenska flyktingmottagandet under nästa år medför således ett fortsatt stort behov av tillgängliga kommunplatser.

Fördelning av mottagningsbehovet för år 2014

Arbetsförmedlingen fastställde den 2 september 2013 en länsvis fördelning av det totala mottagningsbehovet under nästa år. Denna fördelning, kallad länstal, slår fast att Länstyrelsen i Uppsala län med länets kommuner ska förhandla fram 617 anvisningsbara platser. Till det kommer 603 personer som beräknas bosätta sig på egen hand. Totalt är det 1 220 personer som beviljas uppehållstillstånd, direktinresta anhöriga med uppehållstillstånd och ensamkommande barn med uppehållstillstånd som bedöms komma att bosätta sig i Uppsala län under år 2014.

Anvisningsbara platser är sådana som görs tillgängliga för personer som har anmält behov av hjälp med sin bosättning. De anvisningsbara platserna ligger till grund för Arbetsförmedlingens och Migrationsverkets bosättningsarbete. Det är viktigt att antalet anvisningsbara platser motsvarar behoven samt att de representerar en reell kapacitet för mottagande.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Meddelande

2(2)

2013-10-03

Diarienummer
851-5349-13

Egenhändigt bosatta, s.k. EBO, är personer som på egen hand bosätter sig i kommunen. Till denna kategori hör personer som redan under tiden deras asylansökan behandlats har bott i kommunen, direktinresta anhöriga med uppehållstillstånd samt ensamkommande barn som beviljats uppehållstillstånd. Det kan också röra sig om personer som på egen hand flyttar till kommunen.

Länsstyrelsens kommunförhandlingar

Länsstyrelsen i Uppsala län vill under senare delen av oktober alternativt första delen av november månad träffa kommunens ledning för en dialog om överenskommelser inför 2014. Under årets förhandlingar önskar Länsstyrelsen att representanter från bostadsmarknaden, arbetsmarknaden, flyktingmottagandet samt verksamhet som rör ensamkommande barn från kommunen deltar och att dessa lämnar en kort beskrivning av den aktuella situationen inom respektive område. Länsstyrelsen avser hålla endast en förhandling med respektive kommun, varför såväl nyanlända som ensamkommande barn kommer att diskuteras vid ett och samma tillfälle.

Den senaste tiden har antalet asylsökande ökat kraftigt, vilket medfört att antalet personer som blir kvar i anläggningsboende, s.k. ABO, ökat markant och att bostadsbristen för nyanlända och ensamkommande barn är akut. Vidare väntar 6-700 kvotflyktingar från förra året respektive innevarande år fortfarande på kommunplacering.

Det är således angeläget att alla länets kommuner tar hänsyn till det kraftigt ökade behovet av kommunplatser under kommande år och att ny lagstiftning på området beaktas. Det gäller exempelvis lagförändringen som rör utökade möjligheter till anvisning av ensamkommande barn. Den situation som råder idag ställer stora krav på berörda myndigheter och det är viktigt att samtliga aktörer mobiliserar för att ge nyanlända och ensamkommande barn goda förutsättningar att etablera sig i vårt land. Vi ser fram emot en positiv dialog.

Peter Egardt
Landshövding

Vi svarar gärna på frågor. Kontakta Olof Molund, 010 - 22 33 406,
olof.molund@lansstyrelsen.se